

DONDERDAG

den 6den Junij 1833.

OFFICIEEL GEDEELTE.

EXTRACT uit het Register der Resolutien van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, in Rade.

BANDONG, den 31sten mei 1833. (No. 5.)

Gelezen de missive van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, dd. 29 april jl. no. 569, daarbij enz.

Zoo is goedgevonden en verstaan :

Eerstelijk. Te bepalen dat de zoogenaamde *wilde of mannetjes noten*, zoo mede de *wilde foelie*, vooreerst, bij den uitvoer, zullen worden beschouwd als te vallen in de termen van § A art. 3 der publicatie van den 9den julij 1822, (staatsblad no. 30a) en dat mitsdien van de waarde dier specerijen zal worden geheven een uitgaand regt van *twee ten honderd*, onverschillig werwaarts en onder welke vlag de uitvoer geschiedt.

ten tweede. enz.

Extract enz.

Accordeert met voorschreven register.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,
VAN OLPEN.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

BATAVIA, den 5den Junij 1833.

STATEN GENERAAL.

Op den 6den december werd door Zijne Excellentie den Minister van buitenlandsche zaken, de volgende mededeeling aan de beide kamers der Staten-Generaal gedaan :

EDEL-MOGENDE HEEREN !

In de nota, door mij op den tweeden der vorige maand aan de Engelsche en Fransche gezantschappen gerigt, en den volgenden dag aan U. Ed. Mog. medegedeeld, werd gewaagd van 's Konings voortdurende genegenheid om den draad der onderhandelingen in den geest te volgen, welke het meest geschikt was tot uit den weg ruining der zwarigheden, die de onmiddellijke sluiting van het traktaat nog ophielden, en van de voorschriften welke tot dat einde aan Hoogstdezelfs gevolmagnigden te Londen werden afgezonden. Drie brieven van den Baron van Zuylen van Nyevelt aan Lord Grey, van den 9, 12 en 14den November, en twee brieven van laatstgemelden aan voornoemden gevolmagnigde, van den 11 en 13den november, behelzen den historischen gang van de uitvoering en van den uitslag dier voorschriften, zijnde onder anderen in dien van het hoofd des Britschen kabinets, gedagteekend 13 november, te kennen gegeven, dat de Engelsche regering niet zonder wezenlijke veranderingen zou kunnen toetreden tot het ontwerp van traktaat uit Berlijn herwaarts gezonden, en dat de ontruiming van het kasteel van Antwerpen thans moest beschouwd worden als een onmisbaar preliminair tot eenige verdere onderhandeling. Deze brieven werden achtereenvolgens door den Nederlandschen gevolmagnigde medegedeeld aan de vertegenwoordigers van Oostenrijk, Pruisen en Rusland, te Londen.

Den 6den november vaardigde de Engelsche regering bevel uit tot het leggen onder embargo en aanhouden der Nederlandsche koopvaardij-schepen. Een gelijke maatregel werd in Frankrijk genomen. Deze aanranding onzer scheepvaart gaf aanleiding tot de volgende vier

nota's, op den 7den en 8sten november tusschen den Nederlandschen Minister Plenipotentiaris te Londen en Lord Palmerston gewisseld, en onmiddellijk daarna tot de volgende onbeantwoord geblevene nota van Jonkheer Dedel, op 's Konings last den 18den november aan Lord Palmerston ingediend.

Aan Z. Exc. den Lord Burggraaf Palmerston.

LONDEN, den 7den November 1832.

De ondergeteekende, gevolmagnigd Minister van Z. M. den Koning der Nederlanden, is onderrigt geworden, dat het tolbestuur van Londen aan alle de schepen, die zich naar de Nederlandsche havens mogten willen begeven, de in dat geval gewone kwijt- of verlofbrieven weigert. En daar hij van geenerlei beweegreden, die tot zoodanig eene weigering aanleiding kan geven onderrigt is, en evenmin eenigen grond tot klacht of vordering kent, van dien aard, dat daardoor de vriendschappelijke betrekkingen, die, zoo wel wat het staatkundige als wat den koophandel betreft, tusschen de Nederlanden en Groot-Britannie bestaan, in eenig opzigt benadeeld zouden kunnen worden,—zoo neemt de ondergeteekende de vrijheid, om zich tot Z. Exc. Lord Palmerston, eersten Secretaris van Staat voor de Buitenlandsche Zaken, te wenden, met verzoek, om hem wel ten aanzien van den maatregel, die door het Londensche tolbestuur tegen de naar de Nederlanden bevoemde schepen genomen is, eenige inlichtingen te willen geven.

De ondergeteekende neemt deze gelegenheid waar om aan Z. Exc. Lord Palmerston de vernieuwde verzekering zijner hoogachting te doen.

(Geteekend) W. G. DEDEL.

Aan den Heer Dedel, enz., enz.

Ministerie van Buitenlandsche Zaken, den 7den November 1832.

De ondergeteekende, Zijner Majesteits eerste Sekretaris van Staat voor de Buitenlandsche Zaken, heeft de eer de ontvangst te berigten van de Nota, die de Heer Dedel, Minister van Zijne Nederlandsche Majesteit bij dit Hof, hem heden heeft toegezonden, en, in antwoord daarop, heeft hij de eer het afschrift van een zoo even openbaar gemaakt Besluit in Rade hier in te sluiten. De Heer Dedel zal daaruit ontwaren, dat hij in eene dwaling verkeerde ten aanzien der uitgegane bevelen nopens de schepen, die in Britsche havens voor havens binnen de heerschappij van Z. M. den Koning der Nederlanden uitklaren.

De ondergeteekende heeft de eer, om aan den Heer Dedel de vernieuwde verzekering zijner hoogachting te doen.

(Gel.) PALMERSTON.

[Hier volgt het reeds medegedeelde Besluit in Rade, waarbij embargo op alle Hollandsche schepen bevolen wordt, die zich in de Engelsche havens bevinden, enz.]

Aan Zijn Exc. den Lord Burggraaf Palmerston.

LONDEN, den 8sten November 1832.

De ondergeteekende, gevolmagnigd Minister van Z. M. den Koning der Nederlanden, heeft de eer aan Z. Exc. den Burggraaf Palmerston, eersten Sekretaris van Staat van Zijne Britsche Majesteit voor de Buitenlandsche zaken, de ontvangst van zijne nota van gisteren te berigten, die ten geleide strekte van een besluit in Rade, van den 6den gedagteekend. De bepalingen van dat besluit komen in de daad weinig overeen met het verheven denkbeeld, dat de ondergeteekende zich, gedurende een verblijf van verscheidene jaren in Engeland, van de grootmoedigheid en gematigdheid der Brit-

sche Regering had gevormd; maar daar Z. Exc. Lord Palmerston, de ophelderingen, die de ondergeteekende zich veroorloofd had hem te vragen ten aanzien van maatregelen, welke zoo strijdig schijnen met de tusschen de Nederlanden en Groot-Brittannië bestaande naauwe en vriendschappelijke betrekkingen, gemeend heeft niet te moeten geven, zoo blijft aan den ondergeteekenden niets anders over, dan dit stuk aan zijne Regering toe te zenden, en hare bevelen af te wachten. Hij neemt, enz.

(Get.) W. G. DEDEL.

Aan den Heer Dedel, enz. enz.

Ministerie van Buitenlandsche Zaken, den 8sten November 1832.

De ondergeteekende, Zijner Majesteits eerste Secretaris van Staat voor de Buitenlandsche Zaken, heeft de eer de ontvangst te berigten van de nota, die de Heer Dedel, Minister van Zijne Nederlandsche Majesteit bij dit Hof, hem heden heeft toegezonden. In antwoord daarop, neemt de ondergeteekende de vrijheid den Heere Dedel te verwittigen, dat het hem, na de mededeelingen die in den laatsten tijd tusschen de beide Regeringen hebben plaats gehad, geheel noodeloos toeschijnt, om in eenige verdere opheldering te treden met betrekking der maatregelen, die door des ondergeteekenden nota, onder dagteekening van gisteren, aan den Heer Dedel zijn aangekondigd.

De ondergeteekende heeft de eer, om aan den Heer Dedel de vernieuwde verzekering zijner hoogachting te doen.

(Get.) PALMERSTON.

Aan Z. Exc. den Burggraaf Palmerston, eersten Secretaris van Staat van Zijne Britsche Majesteit voor de Buitenlandsche Zaken.

LONDEN, den 18den November 1832.

Bij de nota, die Z. Exc. de Burggraaf Palmerston, eerste Secretaris van Staat van Zijne Britsche Majesteit voor de buitenlandsche zaken, den 8sten dezer maand, aan den ondergeteekenden, Gevolmachtigd Minister van Z. M. den Koning der Nederlanden, de eer heeft aangedaan van hem toe te zenden, heeft Z. Exc. hem verwittigd, dat het, na de jongste mededeelingen die tusschen de beide Regeringen hadden plaats gehad, aan dezelve geenszins noodzakelijk toescheen, om, met opzigt tot de maatregelen aan den ondergeteekenden, in Zr. Exc. nota van den vorigen dag aangekondigd, in eenige nadere opheldering te treden.

De ondergeteekende gezegde nota ter kennis van zijn Hof gebragt hebbende, vindt zich gelast te verklaren, dat, daar de nota van den Nederlandschen Minister van Buitenlandsche Zaken aan Mijnheer den Zaakgelastigden van Zijne Britsche Majesteit te 's Hage, van den 2den november, een volledig antwoord op de nota van den Heer Jerningham van den 29sten october heeft ingehouden, het embargo dat de Engelsche Regering op de Nederlandsche schepen heeft gelegd, door geenerlei latere mededeeling is uitgelokt.

Bij dezen staat van zaken, heeft de ondergeteekende den last ontvangen, om op de stelligst mogelijke wijze te protesteren, zoo als hij bij dezen doet, tegen dezen maatregel, die met de zorg voor de veiligheid en den eerbied, volgens het regt der volken aan de scheepvaart van bevriende Mogendheden verschuldigd, strijdig is; alsmede om de regtvaardigheid der Britsche Regering, en hare achting voor het volkenregt in te roepen, tot onmiddellijke opheffing van het embargo, waardoor de Nederlandsche schepen, die, op de verdragen vertrouwende, zich in de havens van Engeland bevinden, getroffen zijn; mitsgaders tot intrekking van de gegevene bevelen, om de zoodanige, die onder de Nederlandsche vlag varen, op zee aan te houden.

De Nederlandsche Regering behoudt zich haar regt voor op eene billijke schadevergoeding voor de verliezen, welke dit embargo en deze bevelen aan hare onderdanen zullen hebben veroorzaakt.

Gedwongen om van haren kant van het regt van wedervergoeding gebruik te maken, heeft zij die wedervergoeding beperkt tot het wegzenden uit hare havens, binnen een bepaald tijdsverloop, van de Engelsche schepen, en het niet toelaten der zoodanige, die nog van moeding moeten zijn, zich daarheen te begeven. Zij is bereid om die maatregelen in te trekken, zoodra

Groot-Brittannië de gewone gemeenschap tusschen de beide landen zal hebben hersteld.

De ondergeteekende neemt deze gelegenheid waar, om aan Zijne Exc. den Burggraaf Palmerston, de vernieuwde verzekering zijner bijzondere hoogachting aan te bieden.

(Get.) W. G. DEDEL.

Zijner Majesteits zaakgelastigde te Parijs werd door mij aangeschreven eene gelijksoortige nota aan den Franschen Minister van Buitenlandsche zaken in te leveren.

Inmiddels verscheen eene vereenigde Engelsche en Fransche vloot op onze kusten, en de koopvaardij-schepen onder Nederlandsche vlag in het bereik vallende der Engelsche en Fransche magt, zijn en worden nog bij voortdoring aangehouden en onder embargo gelegd.

Een Fransch leger rukte België in, en heeft het kasteel van Antwerpen den 30sten November opgeëischt, welke opeisching is afgeslagen. Die sterkte wordt thans belegerd.

De onderhandeling, voortgevloeid uit de bekende gevangenneming van een der opstandelingen in het Luxemburgsche, een voorval minbeduidend in zich zelf, doch waaraan men eene staatkundige strekking heeft pogen te geven door openlijk den voorrang ten behoeve van het oproer, boven het wettig gezag in te roepen, is dezer dagen afgelopen, nadat de Belgische gezagvoerders de voorwaarden van het ontslag vervuld hadden, van het begin af aan, en reeds op den 7den mei dezerzijds geëischt.

Het enkel besluit der Duitsche Bondsvergadering, hetwelk die vervulling bewerkte, strekt op nieuw ten bewijze, dat het ter handhaving der grondbeginselen, waarop de maatschappelijke orde rust, genoeg is, derzelve aanranders niet te vreezen. De vier stukken, hiernevens overgelegd, behelzen nopens dit onderwerp eenige nadere bijzonderheden.

Met dit beknopt verslag, Ed. Mog. Heeren! vermeen ik ditmaal genoeg gezegd te hebben.—Nu en dan toch levert de geschiedenis tijdvakken op, in welke de gebeurtenissen spreken voor zich zelve. Woorden en betoogen komen te stade, wanneer het de afbakening geldt der grenzen. Maar in eenmaal het geweld in de schaal geworpen, dan ligt somwijlen de meest doeltreffende welsprekendheid in het zwijgen. Eene enkele stem, die der verontwaardiging, verdooft alsdan alle redeneringen. Het is die stem, welke zich onder het geschokt gevoel van eigen waarde thans luide verheft in den boezem der Nederlanden, en zij vindt een weérklank door geheel Europa.

EUROPESCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 1sten december II. De Londensche bladen melden dat het Fransche fregat *Calypso*, tegen het Britsche lineschip *Talavera* is aangezeild, en daarbij een groot deel van zijn boord heeft verloren. Het ligt thans te Chattam, om gekalefaat te worden. Sommigen willen, dat de wrok van de zeelieden der beide natien tegen elkander, aan dit ongeluk niet geheel vreemd is.

De *Hampshire Telegraph* zegt, dat dit ongeval veroorzaakt is, doordien de Bevelhebber van de *Calypso* den *Talavera* voor een Nederlandsch oorlogschip had gehouden. De Fransche Bevelhebber had zich dienvolgens voor den strijd gereed gemaakt, doch juist door de wending, welke hij te dien einde zijn schip had laten nemen, was de *Talavera* tegen hetzelfde aangezeild, en wel met zoo veel kracht, dat een deel van het boord der *Calypso* geheel was vernield. Dit schip had ten gevolge daarvan drie voet water gehad, en de schok was zoo hevig geweest, dat een aantal manschappen der beide schepen op het andere waren oversprongen.

's GRAVENHAGE, den 18den december II. De manhaftige verdediging der Citadel van Antwerpen, welke elken regtgeaarden Nederlander met bewondering en dankbaarheid vervult, heeft ook de geestdrift bij ons geheele leger ten top doen stijgen. Het lot der bezetting werd door allen, door schutters en militairen, gelijkelijk benijd. Dagelijks werd aan de bevelhebbers der onderscheidene corpsen een overgroot

aantal verzoeken ingediend, om op de Citadel te mogen gaan dienen. Aan deze verzoeken kon echter, in het belang der dienst, geen gevolg worden gegeven.

AMSTERDAM, den 20sten November II. Uit Londen schrijft men dat men aan de voorzorg en den ijver van den Nederlandschen Consul-Generaal Majj, te danken heeft, dat er zoo weinig Hollandsche schepen in de Engelsche havens onder Embargo zijn geraakt, daar hij de bevelhebbers derzelven, niet alleen zeer tijdiglijk een bepaalden wenk tot naar huis zeilen had gegeven, maar ook de loots- en visschersbooten had *geengageerd*, om de in zee aantreffende de vereischte waarschuwing te doen, waardoor er menig een de val is ontsnapt. Trouwens zijne andere hoedanigheid als Secretaris van den Nederlandschen Ambassadeur aan het Hof van Engeland, gaf hem, daartoe, het spoedigst en geschiktst middel aan de hand, terwijl overigens, ook zijne braafheid, zorg en bekwaamheid, hem gecigend maken, om te waken voor Neêrlands belangen en om het vertrouwen zijner landgenooten te verdienen.

In eenen brief uit Londen, van het laatste van september vindt men de volgende niet onbelangrijke bijzonderheden:

De door het Parlement benoemde kommissie, die over het al of niet verlengen van het octrooi der Bank moest oordeelen, heeft de vruchten van haren arbeid nog niet openbaar gemaakt, en haar bericht kon ook, ten gevolge van de schorsing der Parlements-zittingen, niet volledig zijn. In dien tusschentijd, over deze zaak, die voor geheel Engeland zoo belangrijk is, naar de partijde en geknotte opgaven en redeneringen der dagbladen te oordeelen, zou hoogst gewaagd zijn. Ook staan bij het behoud of den val der Bank zoo vele en gewichtige belangen op het spel, dat het zelfs den onpartijdigsten en bekwaamsten staatsman moeilijk zal vallen, uit zoo vele tegenstrijdige feiten en meeningen de waarheid op te delven; te meer, daar aan den eenen kant de voorstanders van het monopolie der Bank en aan den anderen kant de eigenaars der gewestelijke Banken voortdurend ijverig bezig zijn, om de zaak nog duisterder te maken. In het jaar 1827 schreef men algemeen den overdreven speculatie-geest, en de rampen, die daaruit in 1825 waren voortgevloeid, aan de gewestelijke Banken toe. Deze werden dienvolgens aan de heerschende vooroordeelen opgeofferd, daar men derzelve Bestuurders dwong, om alle de door hen uitgegevene Banknoten van een en twee pond weder in te trekken. Aan dezen zelfden maatregel wordt thans voor een gedeelte de toenemende stremming van handel en nijverheid, waarover men zich in den laatsten tijd algemeen in Engeland beklaagt, toegeschreven; men heeft de ontdekking gedaan, dat de Bank van Engeland door onoverlegde en dwaze handelingen het kwaad heeft vergroot; en de gewestelijke bankiers schreeuwen natuurlijk het hardst om de wederintrekking der wet tegen de kleine banknoten, daar deze wet hun van hunne voornaamste voordeelen heeft beroofd. De beruchte Cobbett is altijd tegen het in omloop brengen van papier geweest, onverschillig of dit door de Bank van Engeland, of door bijzondere Banken werd uitgegeven, en zoo men de inzichten van dezen volksleider had gevolgd, dan hadden alle de Banken reeds lang opgekraamd, en het geheele land aan bankbreuk ten prooi moeten zijn, zonder dat zelfs ontrent de betaling van de renten der staats-schuld eene uitzondering werd gemaakt. Hij heeft zich sedert lang de moeite niet meer gegeven, om te verbergen, dat hij het ophouden der rentebetaling voor eene weldaad zou houden. Deze zelfde Attwood, een groot voorstander van het papieren geld, of het land door eene vermeerdering van het in omloop zijnde papier te helpen zoude zijn. De groote hoop begrijpt natuurlijk van dit ingewikkeld onderwerp niets; desniettemin kan de onkundige menigte zullen bedienen, om het Parlement met verzoekschriften voor en tegen te overstroomen.

Een ander punt, waarop men thans de algemeene oplettendheid tracht te vestigen, doch dat voor de menigte bijna even moeilijk te begrijpen is, zijn de zaken van Ierland. Deze hebben echter het voordeel van meer gelegenheid tot bromdagbladen tamelijk veel Ieren arbeiden, ontbreekt het daarin gering stiefmoederlijk behandeld wordt; dat men in dat land, geestelijke dwingelandij tracht in te voeren, en dat elke aandoening der vrijheid in Ierland, waartoe ook het tegengaan van oproerige genootschappen en vereenigingen behoort, nadeelig op Engeland moet terugwerken. Dien ten gevolge heeft het bestuur van de staatkundige vereeniging alhier eene bijeenkomst der leden uitgeschreven, waarin deze zaken in ernstige beradslaging zullen worden genomen.

» Het derde onderwerp, dat door onze verzorgers van het

heil der menschheid aan de wijsheid van den grooten hoop wordt prijs gegeven, is de vrijlating der 300,000 neger-slaven in de Britsche volkplantingen, die wel te weten zonder eenig uitstel en zonder de minste schadeloosstelling voor de planters plaats hebben. Om de menigte voor dit voorgewend menschevriend doel te bearbeiten, zendt de zoo evengenoemde vereeniging behoorlijk zaakgelastigden uit, die voorlezingen moeten houden, om het volk over de ijsselijkheden der slavernij in te lichten. Na de schildering daarvan vragen zij: » Wilt gij u in zulk eenen toestand bevinden, of uwe kinderen daarin zien? » en het antwoord is natuurlijk: » neen! — » En wilt gij, als goede Christenen, dan langer dulden, dat uwe naasten aan zulk eene ellende worden prijs gegeven? » — Antwoord: » neen! » — » Zoo gaat dan heen en bestormt het Parlement met verzoekschriften, en vergt van hen, die zich tot uwe tegenwoordigers willen laten verkiezen, de belofte, dat zij voor de onmiddellijke vrijverklaring der Negeren zullen stemmen! » — Door blaauwboekjes van allerlei aard en afschuwwekkende prentverbeeldingen wordt de indruk dezer predikingen nog versterkt, en ofschoon de planters en hunne vrienden zich met soortgelijke wapens verdedigen, en hunne menschevriende tegenstanders vrij onchristelijk aan de kaak stellen, zoo is toch de groote menigte blijkbaar voor de zaak der vrijverklaring en der menschheid gestemd, vooral ook, omdat het aangenaam en gemakkelijk is, op kosten van anderen mild te zijn.

» Als of dit alles voor de arme Engelschen nog niet genoeg ware, moeten zij zich nog met de zaken van het vaste land bemoeijen, aan de Polen hunne onafhankelijkheid, aan de Duitschers de vrijheid der drukpers en aan Don Pedro's dochter de kroon van Portugal helpen verzekeren. Deze verschillende oogmerken tracht men door volksvergaderingen te bereiken, waarin meer gesproken, dan gedaan wordt. Onlangs had onder het voorzitterschap van den Generaal Doyle zulk eene vergadering plaats, waarin besloten werd eene Engelsch-Duitsche vereeniging tot ondersteuning van een hier uit te geven Duitsch tijdschrift te vormen, en den Hertog van Sussex te verzoeken, bij de volgende vergadering het voorzitterschap op zich te nemen. Tot inlichting der buitenlanders is het echter noodzakelijk op te merken, dat, zeer enkele gevallen uitgenomen, het altijd steeds een zeer beperkt aantal lieden is, welke zich op die wijze met de buitenlandsche zaken inlaten.»

ENGELAND.

LONDEN, den 30sten oktober II. Ter gelegenheid van de jongste tijdingen uit Oporto tot den 20sten dezer, blijkt het meer en meer, dat de tegenwoordigheid der Fransche hulpbenden in het leger van Don Pedro aan de zaak van dien Vorst waarschijnlijk veel kwaad heeft gedaan, niettegenstaande deze krijgslieden steeds dapper gestreden hebben. Bij de Portugezen en vooral bij de soldaten schijnt de geheugenis van den onregtvaardigen inval, door de Franschen onder Napoleon in Portugal gedaan, nog te versch om diezelfde Franschen thans weder als bevrijders te kunnen beschouwen. Om die reden mag men zich dan ook verheugen, dat Don Pedro de Fransche en Britsche hulpbenden, die tot nu toe bij Oporto de spits hadden afgebeten, in de achterste linie heeft geplaatst; want daardoor wordt aan de bedrijven van het bevrijdings-leger allen schijn van eenen vreemden inval ontnomen. De Hertog van Braganza is niet in het land zijner geboorte aan wal gestapt, om te veroveren, maar om te bevrijden, en dat heilig doel kan het best door Portugesche vaderlanders, en niet door vreemde hulpbenden bereikt worden.

Intusschen kan men niet bespeuren, dat zich in Portugal bij het leger of de ingezetenen stemmen voor Don Pedro verheffen. Het aantal overloopers van de legeren der beide broeders wordt thans gezegd, nagenoeg gelijk te staan.

In het Regeringsblad van Lissabon vindt men een verslag van Don Miguel's Vlootvoogd Feliz Pereira over het zeegevecht, den 14den bij Vigo geleverd. Die Vlootvoogd schrijft zich zelve daarin de overwinning toe. Hij beweert, dat de schepen van Sartorius, na insgelijks dapper te hebben gestreden, op de vlugt zijn gedreven, en zonder de hulp zijner stoomboot, moeilijk ontkomen zouden zijn! Het linesschip van Don Miguel Don Joao VI zou in het gevecht 1436 kanonschoten gedaan hebben.

FRANKRIJK.

PARIS, den 29sten oktober II. Het Hof van Assises heeft dezer dagen uitspraak gedaan in de zaak der moorden, die in April II. bij het eerste uitbreken der cholera in deze hoofdstad, door eene onmenschte volksmenigte aan twee deftige burgers

gepleegd zijn, welke men op de beuzelachtigste aanleiding voor giftmengers had uitgekreten. Bij de behandeling dezer regtszaak zijn bijzonderheden te berde gekomen, die een ijzendwekkend bewijs opleveren, tot welke gruwelen het verblinde en onwetende graauw zich kan laten vervoeren. De moord zelf is zoo wel door vrouwen als door mannen gepleegd, die de ongelukkige slagtoffers met derzelver hoosblokken hebben doodgeslagen en vervolgens de lijken, waaraan men touwen had vast gemaakt, langs de straten hebben voortgesleept. Zij, die daarbij de hoofdrol gespeeld hebben, zijn allen sedert aan de cholera gestorven. Tegen de vijf personen, die thans voor het Hof van Assises wegens deze zaak hebben te regt gestaan, waren vrij sterke bewijzen van medepligtigheid aan de gepleegde gruwelen ingebracht. Zij zijn echter door de gezworenen allen vrijgesproken.

PARIS, 29 November II. De correctionele regtbank heeft het hoofd van de sekte der Saint-Simonisten, Vader Enfantin, en zijn gewezen ambtgenoot, Rodriguez, van de beschuldiging van bedriegerij en ongeoorloofden woeker, die ter zake van het uitgeven van schuldbrieven door hunne gemeenschap, tegen hen was ingebracht, vrijgesproken. Bij hun vertrek uit de gerechtszaal, zijn deze beide lieden door zulk eene talrijke volksmenigte omringd geworden, dat de gewapende magt tussehen beide heeft moeten komen, om hen uiteen te drijven. Drie dagen te voren hadden zekere Duveyrier en Lambert, die zich apostelen der leer van Saint-Simon noemen, een brief in de dagbladen doen plaatsen, waarin zij zich beklagden van door de politie belet te zijn geworden, om eene too neelvertooning in den schouwburg van den koordedanser Saqui bij te wonen, waarin hunne leer op eene bespottelijke wijze werd voorgesteld. Zij kondigden daarbij tevens aan, van na voor de Regtbank verschenen te zijn, de opera te zullen bezoeken!

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 26sten oktober. Een berigt van de Italiaansche grenzen behelst het volgende: Oogenschijnlijk is de rust in de onderscheidene Italiaansche staten thans verzekerd; doch den opmerkzamen beschouwer kan het niet ontgaan, dat er veel gisting heerscht, en de bestuurders van de oppositie overal werkzaam zijn, om ook onder de lagere standen den geest van misnoegdheid te verbreiden, die tot dus verre voornamelijk onder den middelstand heerscht. Gelukt dit, dan zal men spoedig weder van onlusten hooren, die bij het groot aantal troepen, hetwelk de Oostenrijksche regering in Italie verzameld heeft, wel geen ander gevolg kunnen hebben, dan het getal gevangennemingen te vermeerderen, doch der revolutionnaire partij in zoo verre dienstbaar zullen wezen, dat door deze ongeregelde heden en daaraan verknochte zwaardere belasting der onderdanen de reeds heerschende misnoegdheid vermeerderd wordt. Ook zijn de kleinere souvereine Vorsten van Italie geenszins gerust gesteld; zij gaan met groote bezorgdheid der verbindtenissen na, welke de partij der liberalen in hunne landen onderhoudt. Zij hebben eene overeenkomst getroffen, om elkander wederzijds alles mede te deelen, hetgeen de woelingen dezer partij betreft, en de gevaarlijke personen te verwijderen, of onschadelijk te maken. In het hertogdom Modena schijnen de revolutionairen zeer bedrijvig te zijn; vele Franschen houden zich aldaar op onder het masker van aanhangers der vorige regering; doch meest met oogmerk, om burgerkrijg te verwekken, of althans op den hertog, wegens de vervolging der hunnen, wraak te nemen. Alle Franschen, die zich voor aanhangers der vorige regering uitgaven, zijn in Modena goed ontvangen geworden. Onder voorwendsel van in Frankrijk aan vervolging van de nieuwe regering bloot te staan, zochten en vonden zij in Modena eene schuilplaats. Thans blijkt echter, dat deze gewaande aanhangers van Karel X de weinige ondervinding der hertogelijke regering op de proef gesteld hebben, doordien zij zamenzweringen tegen dezelve hebben gemaakt. Onder hare oogen hebben zij eene soort van committé opgericht, hetwelk werkzaam was tot verbreiding van misnoegen en de rangschikking der aangewonnen personen in zekere sectien, maar daarbij tevens alle bewegingen der regering gadesloeg. Aan dit committé wordt ook het mislukken der expeditie van de hertogin van Berry, welke te Massa voorbereid werd, toegeschreven. Men zegt, dat hetzelfde ook vertrouwelingen in het gevolg der hertogin gehad heeft, die tot de uitrusting der expeditie heeft medegewerkt, en naauwkeurig is onderrigt geworden, van alles, wat de hertogin, tot herovering van den Franschen troon, ten behoeve van haren zoon, in het werk wilde stellen. Zelfs nadat de onderneming der hertogin mislukt was, schijnt dit committé, door middel van zijne verbindtenissen aan het hof van Modena, van alles te zijn onderrigt geworden, wat hare verdere plannen betrof. Eerst door de ontdekking eener briefwisseling, welke met noordelijk Italie onderhouden werd, schijnt de regering van Modena van de zaak kennis bekomen te hebben, waarop dan ook verscheidene gevangennemingen hebben plaats gehad, onder andere ook die van eenige Fransche gelukzoekers. Men zegt, dat de laatste zich tot hunne regering zouden gewend hebben, om in vrijheid gesteld te worden. Het is echter niet waarschijnlijk, dat de Fran-

sche ministers bij zulke omstandigheden zich lieden zullen aantrekken, die onder bescherming der gastvrijheid zich er op toeleggen om burgerkrijg in een vreemd land aan te stoken. — Het Oostenrijksche regeringsblad meldt, dat hetgeen verscheidene Fransche dagbladen van een grafschrift voor den hertog van Reichstadt (den zoon van Napoleon) gemeld hebben, bezijden de waarheid is. Het lijk van den hertog is in de keizerlijke familiegroef bijgezet, waar dergelijke opschriften niet gebruikelijk zijn.

FRANKFORT, den 30sten oktober II. Te Weenen heeft men berigten uit Konstantinopel ontvangen van den 1sten dezer maand. Volgens dezelve had Ibrahim-pacha zijne troepen weder meer bijeengetrokken en andermaal eene voorwaartsche beweging gemaakt, terwijl de overblijfselen van het Turksche leger overhaast voor hem terugtrokken. Te Konstantinopel heerschte ten gevolge dezer tijdingen de grootste gisting. Mehemed-ali, die nog kort geleden aan de Porte had aangeboden om zich te onderwerpen, indien zij hem met Syrie wilde beleenen, wil thans, nu geheel Syrie reeds door kracht van wapenen in zijne magt is, van geene onderwerping meer hooren, en maakt de vernederendste voorwaarden om den togt van zijn leger te stuiten en in onderhandelingen te treden. De Sultan had aan hem zoo wel als aan Ibrahim onderhandelaars gezonden, belast om hem voorwaarden voor te stellen, welke zij bij het begin van den veldtogt gaarne zouden hebben aangenomen, maar die nu waren afgewezen. » Onder deze treurige omstandigheden, » zegt het berigt, » schoot er niets voor den Sultan over, dan vreemde bemiddeling in te roepen. Dit heeft hij ook gedaan, en zijnen Gezant te Weenen, den Heer Maurojeni gelast, zich naar Londen te begeven, ten einde de Engelsche Regering te bewegen om de Porte op de eene of andere wijze voor een geheel ondergang te beveiligen. De Heer Maurojeni zal onverwijld naar Londen vertrekken. Waarschijnlijk zal hij daar wel gehoor vinden, want de Heer Stratford Canning had reeds tijdens zijne tegenwoordigheid te Londen, de bemiddeling van Engeland aan den Sultan aangeboden, om den oorlog met Egypte te vermijden. Maar toen dachtte de Sultan geene nederlaag, en de waarschuwend stem des Engelschen vertegenwoordigers werd in den wind geslagen even als later de vertoogen van den voorloopigen Britschen zaakgelastigde te Konstantinopel, over hetzelfde onderwerp; misschien heeft de treurige ondervinding van de gevolgen eener vreemde tusshenkomst, die de Porte in den strijd met Griekenland heeft opgedaan, haar eenen afkeer van dergelijke vriendschapsdiensten ingeboezemd. Nu is het anders; de nood gebiedt, en om aan een wis verderf te ontgaan, moet het eenig overgeblevene redmiddel aangegrepen worden. Hetzelfde belang, dat Engeland er voor vier maanden bij had, om aan de Porte zijne bemiddeling aan te bieden, ter voorkoming van een voor haar verderfelijken oorlog, bestaat nog, en men mag dus verwachten, dat de reis van den Heer Maurojeni niet vruchteloos zal wezen.

MENGELINGEN.

DIVAN, AFLEIDING VAN DIT WOORD.

Indien men een geleerd kenner der Oostersche talen, gelooven mag, is het woord *Divan* oorspronkelijk uit de Arabische of Persische taal, in welke het *Demon* beteekent. De Armeniërs geven daaraan nog dezelfde beteekenis. Het gebruik, hetwelk de Arabieren, Persianen en Turken van dit woord maken, om daardoor hunnen staatsraad aanteduiden, bewijst, naar den oorsprong, die alle woordenboekschrijvers daaraan geven, welke hoedanigheden deze volken gelooven, dat degenen, die aan het hoofd van het bestuur geplaatst zijn, moeten bezitten; en de naam van *Divan* schijnt enkel aan den staatsraad gegeven te zijn, om aanteduiden, dat degenen, die denzelven uitmaken, met de kracht en werkzaamheid der *Demons* begaafd moeten zijn. Het woord *Demon* kan zoo wel van eenen goeden, als van eenen kwaden geest worden verstaan. De nog uitgebreider zin, dien dit woord *Divan* zoo wel bij de Arabieren, als bij de Persianen heeft, doet hetzelfde te gelijker tijd bezigen, voor den staatsraad en voor eenen dichtbundel.

Deze toepassing van hetzelfde woord op twee voorwerpen van zoo verschillenden aard, is in de Oostersche talen, waarin het gebruik van overdragtelijke spreekwijzen zoo menigvuldig is, ligt te verklaren. Het geeft te kennen, dat degenen, die geroepen is om zijne medemenschen te besturen, *Genie* behoort te bezitten, even als hij, die bestemd is, om hen door de betoovering of de kracht zijner verbeelding te beheerschen.

MOEDERLIJKE WREEDHEID. Terwijl in Engeland humaniteits-vereenigingen bestaan ter beteugeling van het mishandelen der dieren, als ook straffen op het overtreden van des betreffende wetten, leest men in de Engelsche dagbladen dagelijks trekken van de wreedaardigste gemoedsgesteldheid onder het gemeene volk. Zoo verhaalt de *Dublin Warder* de handelwijze (Zie verder het Bijvoegsel)

Bijvoegsel der Javasche Courant.

DONDERDAG den 6den Junij 1833.

eener vrouw, welke aan eenen apotheker haar nog levend kind ter anatomisering te koop bood! Het was toch ziek, dacht zij, en kon het leven niet lang meer rekken. Zij begeerde twee guinjes voor het kind. De apotheker onthoud haar tegen den volgenden dag bij zich terug, om dit vrouwelijk onmenschen te zekerder in de handen der politie te leveren. Hij bood haar, toen zij des anderen morgens verscheen, een pond sterling, en eindelijk geraakten zij het over den koop met zes-entwintig schellingen eens. Aldus op heeter daad gegrepen, werd zij naar de gevangenis gevoerd.

SCHEEPSBERIGTEN. STRAAT-SUNDA.

Doorgezeild.

Junij 1—Amerik. schip *Jubilee*, J. Luce, van Liverpool den 6den februari, naar Batavia.

BATAVIA.

Aangekomen.

Junij 3—schip *Hokthaj*, R. de Voss, van Samarang den 1sten juni.

Vertrokken.

Junij 4—stoom-boot *Van der Capellen*, F. W. E. Lange, naar Samarang.—bark *Diedericka*, W. Townsend, naar Padang.

Junij 5—schip *Walcharen*, C. Reikels, naar Padang, met Zr. Ms. troepen, passagiers, de generaal-majoor Riesz, en zijne staf.—schip *Marij en Hilgonda*, A. Glazener, naar dito, met Zr. Ms. troepen.—schip *De Hoop van Alblasterdam*, M. D. Meijer, naar dito, met Zr. Ms. troepen.—schip *Aurora*, J. A. Haas, naar dito, met Zr. Ms. troepen.—schip *Mercurij*, C. Brodie, naar dito, met Zr. Ms. troepen.—schip *Samarangsche Friend*, P. Lunel, naar dito, met Zr. Ms. troepen.—Amerik. schip *Hercules*, A. Rich, naar dito, met Zr. Ms. troepen.—Dito brik *Governor Endicott*, A. Patnam, naar dito, met Zr. Ms. troepen.—bark *Zephyr*, R. Nichols, naar Samarang.

ADVERTENTIEN.

De Directeur Generaal van Financien in ervaring gekomen zijnde, dat niet algemeen wordt opgevolgd het bepaalde bij besluit van den Kommissaris Generaal, in dato 20 februarij 1827, staatsblad no. 23, luidende als volgt:

Geene verzoekschriften of aanbiedingen aan den Directeur Generaal, of aan een der Directeuren van Financien ingediend, zullen worden aangenomen, dan die op het dubbeld zegel, zoo als zulks bij de ordonnantie op het regt van het zegel bepaald is, geschreven zijn, en zal aldan voor de dispositie geen zegelregt worden betaald.

Het te nemen besluit zal zoo veel mogelijk, op het ingediend verzoekschrift, of het aanbod zelve worden gesteld, en aan den belanghebbenden op die wijze worden toegezonden. Bijaldien echter de dispositie uithoofde van plaats gebrek, op het ingekomen stuk zelve niet kan worden aangeteekend, zal zulks op eenen onslag geschieden, die aan het verzoekschrift of aanbod moet worden gehecht.

Zoo wordt, met referte tot de advertentie van den Directeur Generaal van Financien, geplaatst in de Javasche courant no. 55, van het jaar 1832, een iegelijk die zulks aangaat, aan de behoorlijke nakoming van deze bepaling, nogmaals herinnerd; zullende de verzoekschriften of aanbiedingen, bij welke het bovenstaande niet is in acht genomen, buiten dispositie worden gehouden, met uitzondering echter, van inschrijvingen voor uitbestedingen; zijnde dezelve vrij van zegel.

BATAVIA, De Directeur Generaal voornoemd, den 5den junij 1833. J. C. REIJNST.

De Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, maakt bij deze bekend dat de belasting op de slaven over het loopende jaar, volgens het bepaalde bij resolutie der Hooge Regering de dato 28sten junij 1828 no. 36 (staatsblad no. 52) op geheel Java en Madura moet voldaan worden gedurende de maanden junij, julij, augustus en september, dat dezelve geheel in koperenmunt kan worden voldaan, en dat intsdien tot de ontvangst dezer belasting, voor zoo veel de Residentie Batavia betreft, gedurende drie maanden, dagelijks zon- en feestdagen uitgezonderd, zal gevaceerd worden ten kantore van den algemeene ontvanger te Weltevreden; wordende alle belastingschuldigen uitgenoodigd zich

deze kennis gave ten nutte te maken, ten einde niet te vervallen in de boete, op het verzuim van betaling vastgesteld.

BATAVIA, De Directeur voornoemd, den 31sten mei 1833. J. DU PUIJ.

De Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, maakt bij deze met referte tot de advertentie van den Directeur Generaal van Financien in de Javasche courant van den 21sten maart jl. no. 35 bekend, dat bij resolutie der Hooge Regering van den 14den dezer no. 8, onder anderen is bepaald: Dat de bij resolutie van den 13den maart jl. no. 1, voorgeschrevene wijze van betaling der belasting van 's Heeren Gerechtigheid, niet zal gevorderd worden van vastigheden die vóór den 19den maart daaraanvolgende op publieke verkooping zijn gekocht, maar dat die betaling op den vorigen voet, zal mogen geschieden, dat is met twee derden gedeelten zilver, en een derde gedeelte kopergeld.

BATAVIA, De Directeur voornoemd, den 21sten mei 1833. J. DU PUIJ.

De Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, maakt bij deze bekend, dat bij Resolutie der Hooge Regering, dd. 14 mei 1833 no. 1, is gearresteerd een nieuw tarief voor de heffing van pakhuisuur in de entrepôts van Nederlandsch Indie, hetwelk in het eerstvolgend Handelsblad zal worden geplaatst tot informatie van den handel, en voorts dat hetzelfde met 1° julij aanstaande zal worden in werking gebragt.

BATAVIA, De Directeur voornoemd, den 6den junij 1833. J. DU PUIJ.

VASTGESTELDE PRIJZEN.

	Batavia		Samarang		Soerabaya	
	Guld.	Cents	Guld.	Cents	Guld.	Cents
Tarwe brood de 14 oncen	»	30	»	25	»	39½
Varkens-vleesch het katje	»	40	»	36	»	32
Ossen-vleesch het $\mathcal{B}$	»	25	»	20	»	16

MARKTPRIJZEN.

	Batavia		Samarang		Soerabaya	
	Guld.	Cents	Guld.	Cents	Guld.	Cents
Rijst 1ste soort per koj.	133	»	108	»	140	»
Idem 2de idem per kojang	121	»	102	»		
Idem 3de idem per kojang	101	»	90	»		
Idem 1ste idem per gantang ($\frac{1}{16}$ picol)	»	60	»	35	»	»
Idem 2de idem per gantang	»	54	»	33		
Idem 3de per gantang	»	48	»	30		
Koffij per piket	31	»	34	»	45	»
Klapper-olie per takker van 33 bottels	9	50	6	60	9	24
Katjang-olie per takker van 33 bottels	7	70	6	60	6	27
Dempel-olie per piket	30	»	22	»	24	»
Brandhout per vadem van 18 voeten lang, 6 voeten hoog en 2 voeten breed	14	»	14	40	12	»

NB. Bevenstaande artikelen zijn allen in koperen-munt berekend.

EDICTALE CITATIEN.

Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Batavia, aan Mr. P. C. Ardesch, advocaat namens den sequester en curator ad lites der insolvente boedels te Batavia, en als zoodanig administrerende de insolvente boedels van wijlen C. J. Cantervisscher, ambtenaar op wachtgeld; F. Wasch, schout te Bakassie; L. Maas, P. Frölecke, J. H. Bruggemeyer, J. B. Casteel, A. Vionio, partikuliere personen; de chinezen Ong Nako, I. O. Ango, Gouw Toanko

Ong Pangko en Mochamat Alie Abdul Ganie, sergeant der mooren, hebben verleend het tweede default en eene derde citatie om te zien dienen van intendith en bepaald den dag van regten tegen den 4den juli 1833;

Zoo is het, dat ik ondergeteekende deurwaarder en gezworen exploitateur bij gemelden raad. voor de derde maal dagvaard alle bekenden en onbekenden die eenig regt, actie of pretentie op voornoemde boedels vermeenen te hebben, om op donderdag den 4den juli 1833, des morgens te 8 uren, ter rolle van meergemelden raad te compareeren, ten einde het tweede default te purgeeren en te zien dienen van intendith.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd na voorgaanden klokslag van de puije van het raadhuis te Batavia, den 31sten mei 1833.

De deurwaarder voornoemd.

SCHOUTEN.

—Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Soerabaja, op het daartoe gedaan verzoek door den waarnemenden procureur *J. F. Neijndorff*, voor en van wege president en leden der desolate boedelkamer alhier, ter stede als administreerende de insolvente boedels van wijlen de te Passoeroeang abintestato overledene *Leonardus Abels*, in leven aubtenaar op wachtgeld, en *Isaak van Tuijlingen Thielen*, in leven waarnemende secretaris bij den landraad en tevens secretaris bij het vendu-departement alhier, hebben verleend appointment van citatie bij edicte en den dag van regten daartoe heeft bepaald tegen woensdag den 26sten juni 1833;

Zoo is het, dat ik *Johannes Heijnneman*, tweede deurwaarder en gezworen exploitateur bij genoemden raad, bij deze voor de eerste maal dagvaard alle degenen die vermeenen mogten eenig regt, actie of pretentie te hebben op voorsch. boedels, om, op woensdag die zijn zal den 26sten juni 1833, des morgens te half acht ure, in persoon of bij gemagtigden te compareeren ter openbare rolle van gemelden raad, op deszelfs gewone audientie zaal, ten einde te zien dienen van eisch en hun vermeend regt, actie of pretentie te instituëren; voorts, te procederen tot het judicium preferentie en concurrentie.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geafficheerd, na voorgaanden klokslag van de puije van het raadhuis te Soerabaja, den 24sten mei 1833.

De tweede deurw. en gezw. expl. voornoemd.

J. HEIJNNEMAN.

—*Profisco*. Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Soerabaja, op daartoe gedaan verzoek van *Mr. A. A. van Vloten*, Fiscaal bij genoemden raad, hebben verleend appointment bij edicte ad valvas curiae tegen elk en een eigelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie, of pretentie te hebben op een en een half pond opium, alsmede op eene somma van f 1469: 16 cents. Zijnde deze gelden het provenu van op publieke vendutie te Sumanap verkochte goederen, het een en ander op den 8sten december 1831, achtergelaten door eene tusschen de klippen bij het onder Sumanap behorende Eiland Sapoedie gestrande praany toop, door zekeren juragan *Oewd Karie* gevoerd.

Zoo is het, dat ik *Johannis Heijnneman*, tweede deurwaarder en gezworen exploitateur bij voornoemden raad, bij deze voor de eerste maal dagvaard alle degenen, die vermeenen mogten eenig regt, actie of pretentie te hebben op voorschreven opium en gelden, om op woensdag, die zijn zal de 26ste juni 1833, des morgens ten half acht ure, in persoon dan wel bij gemagtigden te compareeren ter openbare rolle van meergemelden raad, ten einde te aanhooren zoodanigen eisch tot verbeurdverklaring, als door den impetrant *R. O.*, zal worden genomen, daarop te antwoorden en wijders te procederen als naar regten, sub poene tegen de nalatigen of non-comparanten, dat zij zullen worden verklaard van hun regt, actie of pretentie te zijn verstoken en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geafficheerd na voorgaanden klokslag van de puije van het raadhuis te Soerabaja den 24sten mei 1833.

De tweede deurwaarder en gezworen exploitateur bij den Raad van Justitie voornoemd,
J. HEIJNNEMAN.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Pas aangebragt per het schip *DE JEFFERSON*, Leijdsche en zoetemelksche kaas, boter, hammen, suurbrood,

suikerwerken, lijnolie in potten en in kelders, diverse verfwaren, en schrijfbehoeften, Ridder en Medaillen, linten en diverse andere goederen, bij

VELDMAN, LE CONGE EN CO.

—Op de vendutie van donderdag den 6den dezer, worden verkocht, eene partij versche Delftsche grasbotten in vaten van 40 ponden, pas aangebragt met het Amerikaansch schip *JEFFERSON*, alsmede eenige bladen Amerikaansch hout voor tafels en knapen.

—Op de vendutie van donderdag den 6den dezer, op de vendutie bij den heer *Speet*, nog worden verkocht eene slavin genaamd *Malutie* oud twintig jaren zijnde sijne naaister en bijzonder bekwaam voor dansen lijfmeid.

GEBOORTEN.

Bevallen van eene dochter, *L. J. S. Waitz*, echtgenoot van *C. SCHMIDTMULLER, med. doct.*
BODJONEGORO, 26 mei 1833.

—Heden verlosté voorspoedig van eene dochter, *R. Lautier*, echtgendot van

J. M. PELTZER.

PADANG, den 8sten april 1833.

STERFGEVALLEN.

Heden overleed alhier de 2de luitenant *F. de Haas* crediteuren en debiteuren geliven zich binnen zes weken te melden bij

De Kommissarissen.

BATAVIA, H. LAM, 1ste luitenant.
26 mei 1833. B. LÖWE, 2de luitenant.

—Op den 12den januarij 1833, sneuvelde bij den radelijken opstand van Bonjol, de officier van gezondheid 2de klasse *de Groot*, en de luitenant *De Witt*; Degenen, die iets verschuldigd zijn, of te deren hebben van die boedels, worden verzocht binnen drie maanden te melden bij de commissarissen

SUMATRA'S-WESTKUST, BOELHOUWER, 2de luitenant.
den 6den maart 1833. C. A. VAN DALSUM, 2de luitenant.

—Op den 1den januarij 1833, sneuvelde bij de radelijke opstand in Bonjol de 1ste luitenant *H. Y. Engelbert van Bevervoorde*, Ridder der Militaire Willems Orde 4de klasse. Wij betreuren in hem een braaf kameraad en moedig officier, die ook ter kust zeer veel heeft bijgedragen; tot demping aanhoudende oorlogen; een ieder zal met ons beseft dat zoo wel deszelfs chefs, als wij in hem dus onschrijfelijk veel verliezen.

Alle degenen die iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn aan deszelfs boedel gelieven zich binnen maanden te melden aan de commissarissen.

SUMATRA'S-WESTKUST, BOELHOUWER, 2de luitenant.
den 6den maart 1833. C. A. VAN DALSUM, 2de luitenant.

—DIED.] On the morning of 31st. May, at his residence on the Konings Plein, *Robert Young Esq.* deeply regretted by all his friends.

BATAVIA, 3d June 1833.

NAGELATEN BOEDEL.

Degenen, die iets te vorderen hebben, of verschuldigd zijn, aan de nalatenschap van wijlen jonkheer *Franc van der Goes*, in leven eerste luitenant der artillerie, in het fort Du-Bus, (West-kust Borneo) worden verzocht, aangifte of betaling te doen, gedurende drie maanden na dato aan kommissarissen gemelden boedel.

De kommissarissen.

J. H. C. DE CRAIJ, offic. van gez. der 2de klasse.
LINKLAND, 2de luit. bij het algem. dep.
FORT DU-BUS, 13 mei 1833.

VERTREKKENDE PERSONEN.

G. W. Korthals, voor eenigen tijd Java verlatende heeft tot deszelfs gemagtigden verzocht en aangesteld *Veldman Le Conge en Co.*

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

Het deelgenootschap tusschen *C. L.* en *T. E. Vidal* op heden onthouden zijnde, zullen de zaken voortgezet worden door *T. E. Vidal* onder de firma van *T. E. Vidal en Co.*, die belast blijft met de liquidatie der voormalige firma van *C. L.* en *T. E. Vidal*.

BATAVIA, den 1sten juni 1833.

TE BATAVIA, TER LANDS DRUKKERIJ.